

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

1/2016. sz. vélemény

(az EUMSZ 325. cikke alapján)

a 883/2013/EU, Euratom rendeletnek az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)
Felügyelő Bizottságának titkársága tekintetében történő módosításáról szóló
európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról

AZ EURÓPAI UNIÓ SZÁMVEVŐSZÉKE,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 325. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a 883/2013/EU, Euratom rendeletnek az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) Felügyelő Bizottságának titkársága tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló 2016. március 4-i bizottsági javaslatra¹,

tekintettel az Európai Parlamentnek a fent említett javaslatra vonatkozó, a Számvevőszék által 2016. április 4-én kézhez vett véleménykérésére,

tekintettel a Tanácsnak a fent említett javaslatra vonatkozó, a Számvevőszék által 2016. március 15-én kézhez vett véleménykérésére,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT:

Bevezetés

1. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) az Európai Bizottság egyik főigazgatósága, de vizsgálati munkája tekintetében funkcionálisan független. A Hivatalt 1999-ben hozták létre, és az általa lefolytatott vizsgálatokra vonatkozó szabályozást (a továbbiakban: „az OLAF-rendelet”) 2013-ban felülvizsgálták².
2. Az OLAF felépítésének része egy Felügyelő Bizottság, amely: „a Hivatal vizsgálati feladatköre ellátásának rendszeres nyomon követésével biztosítja, hogy a Hivatal független módon és megfelelően gyakorolja az e rendeletben ráruházott jogköröket”³. A Felügyelő

¹ COM(2016) 113 final, 2016. március 4.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2013. szeptember 11-i 883/2013/EU, Euratom rendelete az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

³ Lásd: az OLAF-rendelet 15. cikkének (1) bekezdése.

Bizottságnak különösen az eljárási garanciák alkalmazásával és az OLAF vizsgálatainak időtartamával kapcsolatos fejleményeket kell nyomon követnie.

3. A Felügyelő Bizottság öt olyan független tagból áll, akik a Hivatal tevékenységi területeinek valamelyikén felső vezetői igazságügyi, nyomozói vagy ezekkel egyenértékű tapasztalattal rendelkeznek. A tagok kinevezése az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közös megegyezésével történik.

4. Az OLAF-rendelet 15. cikkének (8) bekezdése alapján a Felügyelő Bizottság titkársági feladatainak ellátásáról az OLAF gondoskodik, a Felügyelő Bizottsággal szoros együttműködésben. Az OLAF-rendelet 18. cikke szerint a Felügyelő Bizottság és a titkársága számára elkülönített költségvetési előirányzatok a Hivatal költségvetési sorának részét képezik, és a cikk előírja, hogy a Hivatal létszámterve tartalmazza a Felügyelő Bizottságnak és titkárságának a létszámtervét is.

5. Míg munkája tekintetében a titkárság a Felügyelő Bizottsághoz kapcsolódik, a titkárság személyzete igazgatásilag az OLAF főigazgatójának van alárendelve. A főigazgató rendelkezik a kinevezésre jogosult hatóság hatáskörével, és ő hoz döntéseket például a titkárság munkatársainak előléptetéséről és áthelyezéséről. A Felügyelő Bizottság szerint ez a helyzet összeférhetetlenséget eredményezett és egymásnak ellentmondó utasításoknak tette ki a titkárság munkatársait, mint például a Felügyelő Bizottság 2/2012. sz. véleménye közzétételének esetében⁴.

6. A javasolt rendelet szerint a Felügyelő Bizottság titkársági feladatainak ellátásáról már nem az OLAF, hanem a Bizottság gondoskodik. A Felügyelő Bizottság titkársága számára elkülönített költségvetési előirányzatok áthelyezésre kerülnek a jelenlegi költségvetési sorból a Bizottság költségvetési sorába, az OLAF létszámterve a Bizottság létszámtervéhez kerül. Végül a javaslat úgy rendelkezik, hogy az OLAF adatvédelmi tisztviselőjének hatásköre a továbbiakban is terjedjen ki az adatok titkárság általi feldolgozására, valamint hogy a titkárság alkalmazottaira a továbbiakban is ugyanazok a titoktartási szabályok vonatkozzanak.

⁴ Lásd: az OLAF Felügyelő Bizottsága 2014-es tevékenységi jelentésének 56. bekezdése.

Észrevételek

7. A Számvevőszék emlékeztet rá, hogy már 2011-ben, az OLAF-rendelet legutóbbi felülvizsgálata alkalmával javasolta egy olyan rendelkezés beiktatását, amelynek értelmében a Felügyelő Bizottság titkársága kizárólag a bizottság utasításainak megfelelően, az OLAF-tól függetlenül jár el, munkatársait nem a főigazgató nevezi ki, és nem is tartoznak annak irányítása alá⁵.

8. Mindezek alapján a Számvevőszék kedvezően fogadja azt a javaslatot, hogy a Felügyelő Bizottság titkársági feladatainak ellátásáról a továbbiakban ne az OLAF gondoskodjék. A 15. cikk (8) bekezdésének utolsó mondata helyébe lépő új rendelkezést⁶ azonban ki lehetne egészíteni annak tisztázása érdekében, hogy a titkárságnak nemcsak az OLAF-tól, hanem a Bizottságtól is függetlenül kell eljárnia, és hogy a titkárság a Felügyelő Bizottság felügyelete alatt áll. A Számvevőszék ezért a következő módosított szövegezést javasolja:

„Titkársági feladatainak ellátásáról a Bizottság gondoskodik, a Hivataltól függetlenül és a Felügyelő Bizottsággal szoros együttműködésben. A Bizottság tartózkodik a Felügyelő Bizottság feladataiba való beavatkozástól. A Felügyelő Bizottság titkárát a Bizottság nevezi ki, a Felügyelő Bizottság kedvező állásfoglalását követően. A titkár a Felügyelő Bizottság utasításai alapján, a Bizottságtól függetlenül jár el.” (a beillesztendő szövegrész aláhúzva)

9. A Számvevőszék megjegyzi, hogy az OLAF-rendelet közelgő, 2017-es átfogó értékelése lehetőséget fog adni az OLAF irányításának megvizsgálására és szükség esetén átalakítására, beleértve a felügyeleti struktúrát is⁷. A közelmúltbeli fejlemények fényében⁸ azonban

⁵ Lásd: a 6/2011. sz. vélemény 44. bekezdése (HL C 254., 2001.8.30., 1. o.).

⁶ Lásd: a javaslat 1. cikkének (2) bekezdése.

⁷ Az OLAF-rendelet 19. cikkének értelmében a Bizottságnak 2017. október 2-ig értékelő jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet alkalmazásáról. Az említett jelentéshez mellékelni kell a Felügyelő Bizottság véleményét, valamint a jelentésben állást kell foglalni arról, hogy szükséges-e módosítani ezt a rendeletet.

⁸ 2016 márciusában a Bizottság egy tagállam igazságügyi hatóságainak megkeresésére felfüggesztette az OLAF főigazgatójának bírósági eljárások alóli mentességét.

tanácsos lenne, hogy ne várjanak eddig az átfogó értékelésig annak az eljárásnak a pontosításával, amely valamely nemzeti igazságügyi hatóság megkeresésére az OLAF főigazgatója vagy az OLAF bármely más alkalmazottja mentelmi jogának felfüggesztésére⁹ irányul. Amikor valamely nemzeti igazságügyi hatóság ilyen megkereséssel él, akkor az OLAF függetlenségének kiegészítő biztosítékra van szüksége. A Számvevőszék ezért javasolja az OLAF-rendelet 17. cikkének olyan értelmű kiegészítését, hogy a Bizottság legyen köteles időben tájékoztatni a Felügyelő Bizottságot minden ilyen megkeresésről, és döntéshozatala előtt konzultációt folytatni a Felügyelő Bizottsággal¹⁰.

A véleményt 2016. április 5-i luxembourgi ülésén fogadta el a Milan Martin CVIKL számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

elnök

⁹ Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 11. cikkének (a) bekezdése kimondja, hogy az alkalmazottak a „hivatalos minőségükben végrehajtott cselekedeteik tekintetében, szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozásaikat is beleértve, mentességet élveznek a bírósági eljárások alól [...]. Ez a mentesség hivataluk megszűnését követően is megilleti őket.”

¹⁰ Az OLAF-rendelet 17. cikkének (9) bekezdése már hasonlóképpen előírja, hogy a Bizottság a főigazgatóval szembeni bárminemű fegyelmi szankció elrendelését megelőzően folytasson konzultációt a Felügyelő Bizottsággal.